

SUZE BOORSMA'S STRIJD

DOOR FRANCINA
Nijkerk-
G. J. Callenbach

SUZE BOORSMA'S STRIJD

DOOR

FRANCINA

GEÏLLUSTREERD DOOR O. GEERLING

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

HOOFDSTUK I.

SUZE IN SCHOOL.

Het carillon van den stadhuisstoren en de klokken der kerktorens vertelden aan allen, die het hooren wilden, dat het vier uur in den middag was. En al was dit niet zoo geweest, dan behoefde toch niemand in het onzekere te verkeeren hoe laat het was, want meer dan duidelijk bleek dit door de jeugd, die joelend en stoeiend uit de scholen naar buiten stooft.

Uit een der scholen komt een clubje grootere meisjes naar buiten. Allen moeten zij één richting uit en arm in arm loopen zij voort.

Met een rukje blijft er een stilstaan en houdt ook de anderen tegen.

„Moeten wij niet even op Suze Boorsma wachten?” vraagt ze.

„Neen, hoor,” antwoordt een der meisjes, „dat doen we niet, het is haar eigen schuld dat zij moet nablijven, wat was ze weer onaardig vanmiddag.”

„Ja,” zegt een ander, „wat was dat toch eigenlijk, Marie? Ik zat zoo achteraan, ik begreep het niet goed.”

„Wel,” antwoordt Marie, „vanmiddag onder de handwerkles brak mijn naald. Ik had geen andere bij mij en vroeg daarom aan Suze of zij er mij een

wilde leenen, maar zij zei, dat ze het niet deed. Toen vroeg ik het aan de juffrouw en deze zeide, zooals je wel hoorde: „Vraag er maar een aan Suze, die heeft er nog heel wat in haar naaldenkoker.”

Natuurlijk moest ik toen wel zeggen, dat Suze het niet doen wou, en toen wij nu zoeven de school uitgingen, hield de juffrouw Suze tegen.”

„Zeker krijgt ze een standje,” zei Bertha, „dat gebeurt haar nogal eens!”

„Haar eigen schuld,” zei Marie weer. „Waarom doet ze ook altijd zoo onwaardig? Soms is ze een paar dagen lief, maar dan weet je gewoon niet hoe je het hebt.”

Onder het praten waren de meisjes aan een kruispunt van straten gekomen en hier gingen ze in verschillende richtingen uiteen.

Suze Boorsma, het meisje, over wie zij spraken, zat intusschen in de school en wachtte op de juffrouw. Met een ontevreden gezicht dacht zij aan het gebeurde van dien middag. Natuurlijk, zij moest weer nablijven. Altijd had zij het gedaan. Was dat nu zoo erg, dat zij Marie Verkerk geen naald wilde leenen? Laat ze er zelf voor zorgen, dat deed Suze ook.

Suze Boorsma was een moeilijk kind.

Met bijna niemand kon zij het vinden. Dikwijls was zij uit haar humeur, altijd mopperde zij om niets, en kibbelde zij met vriendinnen en huisgenooten.

Dat zij daarmee haar ouders, haar onderwijzers, en ieder die met haar in aanraking kwam, verdriet deed, daaraan dacht zij niet. Hoe dikwijls hadden vader en moeder al met haar gesproken en er haar op gewezen, dat hun Suze zonde deed met zoo te zijn. Hoe ondankebaar was het bovenal jegens God, die haar haar ouders gaf, haar prettige thuis en alles, wat zij noodig had.

Dan luisterde Suze wel en had zij spijt en beloofde beterschap, maar dat duurde o, zoo kort.

En toch — telkens weer zei moeder het:

„Suus, beloof liever geen beterschap, maar vraag den Heere of Hij je een lief, hulpvaardig meisje wil maken, dan eerst zal het goed worden.”

Nu kwam de juffrouw binnen en zette zich bij Suze neer. Zij kende haar leerlinge en zag reeds aan haar gezicht, dat Suze weer uit haar humeur was.

De juffrouw zuchtte. Bij dit meisje leek al haar werk en al haar geduld wel tevergeefs.

„Suze,” begon ze vriendelijk, „waarom was je vanmiddag weer zoo onaardig? Was dat nu zoo erg, Marie Verkerk een naald te leenen, terwijl je er zelf zoo veel had? Weet je nog wel, dat je mij laatst beloofd hebt, voortaan vriendelijker te zullen zijn? Begrijp je dan niet dat, als je zoo doorgaat, je later, als je groot bent, heel geen vrienden zult hebben? En — Suus, nù zijn het nog maar kleine moeilijkheden die je moet overwinnen, maar later worden zij grooter en dan is trouwe vriendschap soms heel wat waard.”

Suze had geluisterd, maar de juffrouw zag het wel, haar booze bui was nog niet over.

„Marie Verkerk is voor mij ook nooit aardig,” mompelde zij.

„Foel, Suze,” zei de juffrouw, „dat mag je niet zeggen. Marie Verkerk is een vriendelijk meisje, maar, kind, als je wilt dat de menschen van je houden, dan moet je zelf ook lief en vriendelijk zijn.”

„Ja,” pruilde Suze weer, „maar u vindt alle meisjes aardig behalve mij.”

Juffrouw Van Leeuwen sloeg den arm om Suze's middel en dwong ze, haar recht in de oogen te zien.

„Maar Suze,” zei ze vriendelijk, „word je nu nog jaloersch ook? Weet je wat je doen moet? Je moet al die leelijke gedachten aan den Heere bekennen en Hem vragen je te vergeven en je een nieuw hartje te

geven waarin liefde woont. Als je dat doet, je zult het ondervinden, dan wordt alles anders. Ga nu maar gauw naar huis en denk nog maar eens na over hetgeen ik je gezegd heb. Dag Suus."

"Dag juffrouw," zei Suze, maar ze zag de juffrouw niet aan en gaf haar geen hand. Zij moest natuurlijk weer een standje hebben, dacht ze. Had de juffrouw Marie Verkerk beknord dat zij geen naald bij zich had, dan was dit niet gebeurd. Nu kreeg zij misschien van moeder ook nog straf, omdat zij te laat thuis kwam.

HOOFDSTUK II.

SUZE THUIS.

Juffrouw Boorsma zat in haar huiskamer en wachtte. Al bij halfvijf en nog geen Suze. Waar bleef dat kind toch? Het jongste kind, de kleine Annie, lag te spartelen in haar wieg. Moeder keek er naar en lachte.

"Ja, ja," zei ze, "nog even geduld, klein ding. Zoo meteen, als je groote zus thuis komt, zal moeder je eten geven."

Het kleintje kraaide als begreep zij er alles van. Moeder keek eens door het raam naar buiten. Ha, gelukkig, daar kwam Suze aan. Vlug liep moeder naar de deur en deed haar open.

"Dag Suze," zei ze, "'k ben blij dat je er bent. Zus ligt met ongeduld op haar pap te wachten en ik kon het haar niet geven voordat jij er was. Maar nu ga ik het gauw doen."

„Dag, Moeder,” zei Suus. Ze bleef nog in de gang, toen moeder reeds naar binnen was gegaan. Er werd gebeld.

„Suze, doe je even open?” riep moeder van binnen.

„Ja, moeder, meteen,” pruttelde het meisje, terwijl zij haar tasch op den grond gooide en haar hoed aan den kapstok hing. „k Ben nog niet eens goed thuis,” voegde zij er zachtjes aan toe, „of ik moet al weer opendoen.”

Weer ging de bel over.

„Suze, ga dan toch,” riep moeder weer, „je laat de menschen veel te lang wachten. Ik zit met kleine zus op schoot en kan niet komen.” Nu ging Suze dan.

Even later kwam zij binnen en legde verschillende pakjes op de tafel neer.

„Het is de kruidenier maar,” zei ze. „Foei Suze,” berispte moeder haar, „hoe dikwijls heb ik je al gezegd niet zoo onaardig over de menschen te spreken. Je moogt nièmand lang laten wachten, onverschillig wie het ook is. En breng nu dadelijk die pakjes naar de keuken, je weet best, dat die niet hier moeten zijn.”

Zwijgend nam Suze de pakjes weer op en verliet de kamer, zonder haar kleine zus, die op moeders schoot zat te lachen, ook maar één blik waardig te keuren.

Moeder zuchtte. Wat moest zij toch doen om Suze haar leelijke gewoonte van pruttelen af te leeren, en haar vriendelijker te stemmen? Suze was nu al bijna veertien jaar. Over een paar weken zou zij van school komen en wat dan met haar te beginnen? Moeder wist het waarlijk niet.

Was Suze lief en hulpvaardig geweest, dan was het eenvoudig genoeg.

Wat zou zij dan in huis een heerlijke hulp voor moeder kunnen zijn, voor moeder die alles zelf deed en dus best een beetje hulp kon gebruiken.

Laatst hadden vader en moeder het met haar besproken en haar gevraagd, of zij geen lust had om op school te blijven en voor onderwijzeres te studeeren.

„Neen hoor,” had zij geantwoord, „’k zal blij zijn als ik van school af ben, niemand van de meisjes houdt van mij en de juffrouw is alléén voor mij onvriendelijk.”

Wat had zij vader en moeder toen bedroefd en hoe ernstig had vader er haar op gewezen, dat dit niet

zoo was, maar dat zij alleen door haar eigen onvriendelijkheid ieder van zich afstootte.

Dien avond hadden vader en moeder voor hun Suze ernstig gebeden.

Terwijl juffrouw Boorsma aan dit alles dacht, was de bel weer overgegaan. Suze was nog niet weer binnengekomen, daarom riep moeder haar toe, dat zij nog eens moest opendoen.

Suze bevond zich nog in de keuken, waar zij zich had vermaakt met de pakjes, die de kruidenier had gebracht, op moeders weegschaal na te wegen. Langzaam begaf zij zich naar de voordeur.

Ditmaal was het Karel, haar broer, die van het kantoor thuiskwam. Karel was een leuke, vroolijke jongen van zestien jaar. Hij was het tegenbeeld van zijn zusje Suze. Nooit boos, altijd hulpvaardig, had hij een vriendelijk woord voor iedereen.

Suze kon hij om haar humeurigheid soms onbarmhartig plagen.

Toen zijn zusje op een keer om een kleinigheid eens erg had gemopperd, had hij gezegd: „Suus, weet je hoe ik jou voortaan noemen zal?”

„’t Kan mij niets schelen,” had het meisje geantwoord.

„Maar ’k zal het je toch vertellen,” had Karel weer gezegd. „’k Noem jou voortaan „het pruttelkind”, en zoo dikwijls als je zoo’n leelijk gezicht zet, zul je ’t van mij te hooren krijgen.”

Thans deed Suze hem open, met zooals gewoonlijk een onvriendelijk gezicht.

„Zoo pruttelkind,” begroette Karel haar, „is het weer zoo?”

Suze antwoordde niets, maar begaf zich naar de huiskamer.

„Is Karel daar?” vroeg moeder.

„Ja, moeder,” antwoordde Suze.

„Schenk hem dan eerst een kopje thee in, Suus,” zei moeder, „en ga dan naar boven je huiswerk maken. Dan behoef je ook niet meer op de bel te letten, dat zal Karel dan wel doen.”

Juist kwam Karel binnen.

„Dag mama,” zei hij en maakte een buiging voor zijn moeder, „dag jongedame,” en lachend kneep hij de kleine Annie in de wang. „Wat moet ik doen, moeder?” voegde hij er in een adem aan toe.

„Op de bel letten,” antwoordde moeder, „ik ga naar de keuken voor het eten zorgen en Suus gaat naar boven haar huiswerk maken, dus dat is een mooi werkje voor jou.”

„Uw gehoorzame dienaar, mevrouw,” lachte Karel en maakte weer een buiging.

„Och, malle jongen,” zei moeder, „wat ben je weer bezig.”

Een uurtje later kwam mijnheer Boorsma thuis en zette men zich aan tafel.

„Wel, Karel,” vroeg vader, „druk op het kantoor?”

„Zooals altijd, vader,” antwoordde Karel.

„En jou tijd gaat opschieten, Suze,” zei vader weer. „Begin je er niet tegen op te zien de school te verlaten?”

„Neen hoor, vader,” haastte Suze zich te antwoorden, „’k verlang echt naar het laatste dagje.”

Dat dit in ’t bijzonder kwam door het gebeurde van dien middag vertelde zij maar niet. Zij zou van vader en moeder toch geen gelijk krijgen, dat wist zij al vooruit.

Na den maaltijd nam vader den bijbel en las er een hoofdstuk uit voor. Toen dankte hij den Heere voor al de zegeningen, die zij dien dag ook weer hadden mogen ontvangen, en vroeg om bewaring en bescherming in den nacht, die kwam.

HOOFDSTUK III.

„MOEDERS HULP.”

Een maand was er verlopen en sinds een tweetal weken bevond Suze Boorsma zich thuis als „moeders hulp.”

Wat was zij dien laatsten schooldag blij geweest, dat zij nu voorgoed thuis kwam en wat hadden goede voornemens haar beziel!

De hoofdonderwijzer had bij het heengaan zijn kinderen zoo ernstig toegesproken.

Hij wist het immers, in het nieuwe leven dat vóór hen lag, dreigden vele gevaren.

„Kinderen,” had hij gezegd, „jullie hebt hier op school veel geleerd, dat je in je later leven nuttig kan zijn, en daarom moeten jullie je best doen dat niet te vergeten.

Maar wij hebben je hier óók onderwezen uit Gods Woord, opdat je den Heere lief zou hebben en Hèm zou dienen. Vergeten jullie dát vooral nooit. Laat de Heere je Leidsman zijn en je Helper in alle moeilijkheden, die jullie in je verder leven zeker ook zullen wachten.”

Toen was Suze thuis gekomen.

Vader was voor deze gelegenheid thuis gebleven en moeder wachtte haar aan de theetafel. 't Was echt gezellig in de huiskamer.

Vader en moeder hadden toen o, zoo vriendelijk en toch tegelijk zoo ernstig met haar gesproken.

„Suze,” had vader gezegd, „nu ligt het tijdperk van

schoolgaan achter je, en kom je bij moeder in de huishouding. Moeder wil je alles leeren en een knap huishoudstertje van je maken. Maar Suus, dan moet jij van jou kant óók je best doen. Breek nu voorgoed met die slechte gewoonte van zoo vaak onvriendelijk te wezen. Tracht vroolijk en opgeruimd te zijn en mopper niet dadelijk bij iedere kleinigheid. Dan zal je moeder waarlijk tot hulp zijn en kleine Annie zal blij wezen dat haar groote zus altijd thuis is."

Moeder had haar hartelijk omhelsd en gezegd:

„Maar niet in eigen kracht, he Suus, mijn dochttertje weet toch wel waar zij hulp kan vragen, en kracht kan verkrijgen om te strijden tegen haar verkeerdheden?"

Suze had alleen maar geknikt, doch moeder had haar wel begrepen.

Wat was die middag verder gezellig geweest!

Toen Karel thuis kwam, had hij haar een handschoen gegeven en gezegd:

„Jij bent hier immers huishoudster geworden, wil je dan dadelijk dat gat in mijn handschoen eens maken?"

Maar lachend had moeder gezegd:

„Neen hoor, vandaag is Suze nog vrij, geef mij dien handschoen maar."

Al die goede woorden en al die vriendelijkheid hadden op Suze een diepen indruk gemaakt en zij had zich stellig voorgenomen dat het nu alles, alles goed zou worden. En werkelijk.... de eerste dagen was het prachtig gegaan.

Het huishoudelijk werk, dat Suze 's morgens met moeder samen deed, vond zij nieuw en prettig. En 's middags, als het werk klaar was, zat zij bij moeder

te naaien, of als het goed weer was, ging zij met zus in het wagentje een eindje wandelen of boodschappen doen. En alles, wat Suze deed, deed ze vriendelijk en gewillig.

Vader en moeder hadden dan 's avonds tegen elkander gezegd: „'t Schijnt toch werkelijk, dat de verandering onze Suze goed heeft gedaan.”

Maar die verbetering had geen stand gehouden. Na een paar dagen was het weer precies zooals het altijd geweest was. Als moeder haar vroeg, stof af te nemen in de huiskamer of een poosje met zus te spelen, dan deed zij dat wel, maar zette daarbij een gezicht om bang van te worden.

En kleine zus maakte zij meest aan het huilen. Moeder was geduldig met haar. Ook wanneer zij de dingen niet goed deed, wees moeder haar vriendelijk terecht. Maar dan voelde Suze zich verongelijkt, begon te huilen en zei: „Ziet u wel, ik doe ook nooit wat goed.”

Eens op een middag moest moeder noodzakelijk een paar boodschappen gaan doen. 't Weer was niet mooi, dus kon kleine zus niet mee in haar wagentje.

„Suze,” had moeder gezegd, „ik moet even weg, maar over een uurtje ben ik weer terug. Houd jij nu zusje zoolang zoet, het werk is klaar, dus kun je best wat met haar spelen.”

„Ja moeder,” had Suze geantwoord. Maar toen moeder terugkwam, was zusje aan het huilen en Suze zat in een hoekje te lezen.

Wat was moeder toen boos op haar geweest en toch niet alleen boos, in moeders oogen was ook verdriet!

„Ga maar naar boven, Suus,” had moeder gezegd, „ik wil je vandaag niet meer zien en denk er maar eens over na, of jij je plicht als „moeders hulp” goed vervult.”

Op haar kamertje had Suze bitter geschreid, maar daarmee kon zij het gebeurde niet ongedaan maken. 's Avonds vertelde moeder alles aan vader. „Het kan heusch zoo niet blijven,” zei ze tenslotte. „Suze wordt eer erger dan beter. En als het kind zoo

doorgaat, wat moet er dan van haar terecht komen? Zouden wij haar naar de huishoudschool sturen en zien of dat beter gaat?"

Vader had met bezorgd gezicht geluisterd.

„Och,” zeide hij, „k geloof niet, dat dit iets helpen zal. Op de gewone school kon Suze het óók niet vinden. Als Suze maar het kwade inzag van haar humeurigheid en daarvoor vergeving zocht en kracht om anders te worden, dan zou het wel beter gaan. Maar dat kunnen wij onze Suze niet geven, dat moet de Heere doen. En wij zullen het Hem ook voor ons kind vragen. Toch geloof ik wel, dat het goed voor Suus zou zijn, wanneer wij haar eens een poosje wegstuurden. Wanneer zij onder vreemden was, dan zou zij misschien leeren haar vriendelijk tehuis te waardeeren. Maar een kostschool bedoel ik niet. Ik zou haar bij iemand willen sturen, die geduld en liefde had, om met zoo'n humeurig meisje om te gaan, en haar ook telkens weer op het kwade daarvan wees. Wisten wij nu maar iemand, aan wier zorg en leiding wij haar kunnen toevertrouwen.”

Terwijl vader sprak, was moeders gelaat opgehelderd.

„Ja,” zei ze, „daar zeg je zoo iets. 'k Geloof óók dat dit goed zou zijn voor ons kind, en . . . ik denk ook aan iemand die het zou kunnen en willen doen.”

„Wie bedoel je?” vroeg vader.

„Wel,” antwoordde moeder, „mijn vriendin, Anna Marks. Je kent haar wel, zij is heel lief voor kinderen en weet ze wel te leiden ook. En een vaste leiding heeft onze Suze nodig.”

„Maar dan moet zij geheel van huis,” zei vader, „vind je dat niet bezwaarlijk?”

„Neen,” antwoordde moeder, „dat is veel beter voor haar dan wanneer zij iederen keer thuis komt, en zóó ver is het niet weg, met een half uurtje sporens is zij hier of zijn wij bij haar.”

„Nu,” zei vader, „dan moet het maar gebeuren. 't Valt mij wel hard, onze Suze om die reden weg te sturen, maar 't is voor haar eigen bestwil. Laten we bovenal God vragen, onze pogingen te zegenen, en of Hij Zelf onze Suze wil opvoeden tot een vriendelijk meisje. Jij schrijft zeker wel even aan je vriendin?”

„'t Lijkt mij beter om zelf te gaan,” antwoordde moeder, „en alles te bespreken. Laat eens zien, morgen is het Woensdag, dat gaat niet best, ik zal er Donderdagmiddag even heen gaan.”

Zoo gebeurde het. In een vertrouwelijk gesprek deelde moeder alles aangaande Suze aan haar vriendin mede en vroeg haar tenslotte, een tijdlang de zorg voor Suze op zich te willen nemen.

„Niet dat wij ons voorstellen, dat jij onze Suus veranderen kan,” zei ze ten laatste, „maar 't is voor haar noodig, dat zij een poosje van huis is en wij weten niemand, aan wie wij haar liever toevertrouwen dan aan jou.”

„Maar zal ze 't niet te eenzaam hebben?” vroeg juffrouw Marks. „'k Heb zelf geen kinderen en woon geheel alleen. Dat is een heele verandering voor een kind dat uit een gezin komt.”

Moeder lachte. „Eenzaam bij jou?” vroeg ze. „Leef je dan nu zoo geheel anders dan vroeger, toen

je altijd menschen en kinderen om je heen hadt?"

Juffrouw Marks lachte ook. „Neen,” zei ze, „’t is ook zoo, ’k heb altijd nog mijn meisjesclub en al die andere dingen. Dan zal ik maar terwille van onze lange vriendschap de zorg voor je Suze op mij nemen. Wanneer stuur je haar dan en weet ze ’t zelf al?"

„Neen,” antwoordde moeder, „ik moet het haar nog zeggen, dus laten we afspreken de volgende week Woensdag.”

„Best,” zei juffrouw Marks, „ik zal haar verwachten.”

HOOFDSTUK IV.

DE VERANDERING.

Dat had tranen gegeven bij Suze, toen moeder, daags nadat zij van de reis was thuisgekomen, haar de verandering, die haar te wachten stond, had meegedeeld.

’t Was weer een echte prutteldag van Suze geweest. ’s Morgens begon het al! Zij was te laat beneden gekomen en toen moeder haar daarover berispte was haar stemming voor den geheelen dag bedorven. Zusje maakte zij aan het huilen, met Karel kibbelde zij en het eenvoudigste werk dat moeder haar opdroeg deed ze verkeerd. Daarbij zette ze haar alleronvriendelijkst gezicht, zoodat Karel, toen hij naar het kantoor ging, zei:

„Nu, pruttelkind, het beste er mee, hoor.”

In den loop van den dag had moeder haar bij zich geroepen en gezegd, dat zij voor onbepaalden tijd bij juffrouw Marks, moeders vriendin, zou gaan logeeren.

„'t Kost ons veel je weg te moeten sturen, kind,” had moeder gezegd, „maar 't is voor je eigen bestwil. Misschien, als je een poosje weg bent, dat je dan je ouderlijk huis, waar je zoo gelukkig zou kunnen zijn, beter zult waardeeren. Strijd tegen je slechte gewoonte, Suus, strijd er biddend tegen, wees vriendelijk tegen iedereen, dan word je ons „zonnestraaltje” in plaats van het „pruttelkind”.

Eerst had Suze moeder verschrikt aangezien, om te weten of het wel ernst was. Maar toen zij zag dat moeder het werkelijk meende, had zij gesnikt alsof haar hart zou breken. Opnieuw had zij beterschap beloofd en moeder gesmeekt haar plan te veranderen. Maar vader en moeder bleven bij hun besluit.

„Neen, Suze,” zeiden ze. „Je hebt hier zooveel reden tot klagen, daarover mopper je immers altijd? 't Is beter dat je nu maar een poosje van huis gaat.”

Zoo kwam de dag, die voor Suze's vertrek was bepaald. Vader bracht haar weg.

Suze's verdriet had plaats gemaakt voor een gevoel van verongelijkt zijn. Heel in het geheim in haar hart beschuldigde zij iedereen, zelfs vader en moeder niet uitgezonderd, van onvriendelijkheid.

Zij zag niet, hoe moeder haar van achter de gordijnen nakeek met betraande oogen en zij hoorde niet de bede, die opsteeg uit het hart harer moeder, dat haar

Suze tot haar mocht weerkeeren als een ander, als een lief en vriendelijk meisje.

In de coupé waren vader en Suze samen, er waren geen andere reizigers. Vader sprak vriendelijk met Suus, maar zij was stil en teruggetrokken. Spoedig was het doel van de reis bereikt. De ontvangst bij juffrouw Marks was heel hartelijk, maar Suze had zich voorgenomen om alles naar te vinden, dus miste het zijn uitwerking.

Na een paar uurtjes nam vader afscheid, en toen de deur achter hem dichtviel, begreep Suze eerst goed, dat zij nu van huis en alleen onder vreemden was.

Een steelschen blik wierp zij op juffrouw Marks. Die zou haar nu wel de les gaan lezen, dacht zij, en haar zeggen dat zij lief en vriendelijk moest zijn.

Juffrouw Marks keek ook naar haar. 't Was alsof zij begreep wat het meisje dacht en haar oogen, die iemand zoo vriendelijk aanzagen, antwoordden daarop en schenen te zeggen: „Dacht je, dat ik je zou gaan beknorren? 'k denk er niet over, hoor.”

„Kom, Suze,” zei juffrouw Marks, „je koffer is hier gisteren al aangekomen, en 't is nog vroeg genoeg, zullen wij hem gaan uitpakken, of ben je te moe van de reis?”

En weer was het alsof haar oogen lachten en zeiden: „Zoo'n flink meisje is van zoo'n kleine reis toch niet moe? Toe, Suus, wees flink en vroolijk.”

Ondanks zichzelf voelde Suze zich door die oogen aangetrokken. Ze stond op en zei: „O neen, juffrouw, ik ben niet moe, 'k wil graag mijn koffer uitpakken.”

„Dat is best, Suze,” was het antwoord. „Maar één ding wil ik je zeggen.”

Nu komt het, dacht Suze, nu gaat zij mij toch de les lezen.

„Het woord „juffrouw” wil ik niet meer van je hooren. 'k Ben lang genoeg met je moeder vriendin geweest en nu jij een poosje in mijn huis komt, sta ik er op, dat je mij „tante” noemt. 'k Ben ook niet zoo erg

vreemd als jij denkt, want toen jij nog maar een heel kleine peuter waart, heb ik je dikwijls genoeg op mijn schoot gehad, al weet jij daar niets meer van.”

Suze moest lachen. Ze had niet gedacht dat zij zóó spoedig in het nieuwe huis lachen zou. Samen met „tante” ging zij naar boven. Een allerliefst kamertje,

dat uitzag op den tuin, was voor haar ingericht. „Ziezoo, Suze,” zei juffrouw Marks, „dat is jouw hokje nu, maak het maar zoo gezellig mogelijk en zorg er voor, dat je later met genoeg aan dit kamertje terug kunt denken.”

Alles uit den koffer kreeg nu een plaatsje. Menig geliefd voorwerp van haar kamertje thuis, door moeders trouwe zorg ingepakt, kwam nu te voorschijn. Het allerlaatste vond zij in een hoekje van den koffer een bijbeltje. Onwillekeurig sloeg Suze het open. Ook daaraan had moeder gedacht. Op het titelblad stond, door moeders hand geschreven: „Suze's eigen bijbel, voor getrouw gebruik”.

Tante keek naar haar. „Zoo'n goede moeder, he Suus,” zei ze.

Snel keerde Suze zich om. Tante behoefde niet te zien, dat zij haastig een traan wegveegde.

Toen het avond was zel juffrouw Marks: „'k Zou vanavond maar vroeg naar bed gaan, meisje, want al dat nieuwe en ongewone maakt je moe. Dan beginnen we morgen met nieuwen moed.”

Op haar kamertje nam Suze haar bijbeltje en las hetzelfde hoofdstuk, dat thuis nu ook aan de beurt was en vader straks zou voorlezen. Eenmaal in bed kon Suze den slaap niet vatten.

Zij dacht aan huis. 't Was haar als moest moeder nog binnen komen om haar dochtertje goedennacht te zeggen.

HOOFDSTUK V.

TANTE'S CLUBJE.

Den volgenden morgen, — 't was juist zeven uur geslagen — werd Suze gewekt door een kloppen op haar kamerdeur.

„Suze, sta je op?” hoorde zij een stem vragen.

Even was het Suze vreemd te moede. Toen wist zij het alles weer.

„Ja, juffrouw, — tante, ik kom,” antwoordde ze.

Met weerzin stond ze op. Wat zou deze dag haar wel brengen? Langzaam kleepte zij zich aan. Daar viel haar oog op het boekenrekje aan den wand. In 'tzelfde oogenblik had ze een boek gegrepen en zat te lezen. 't Boeide haar zóó, dat ze uur en tijd vergat. Toen ging de kamerdeur open en stond „tante” op den drempel.

„Suze,” zei ze, „om acht uur ontbijten wij, jij en ik samen. Wil je voortaan zorgen dan beneden te zijn en je bed en waschtafel vóór dien tijd in orde te hebben?”

Het booze antwoord, dat Suze thuis zeker zou gegeven hebben, had ze reeds op de lippen, maar tante's oogen zagen haar zóó vriendelijk aan, dat zij zich haastig bedacht en zei: „Jawel, tante.”

„'k Heb voor dezen keer maar eens op je gewacht,” lachte tante, toen zij beneden aan het ontbijt zaten, „dus moeten wij straks maar dubbel hard voortmaken, want 't is een drukke dag vandaag.”

Suze deed haar eerste vraag.

„Wat moeten wij dan allemaal doen, tante?”

„Wel,” antwoordde tante, „dat zal ik je eens vertellen. Vóór de koffie gaan wij samen het huiswerk doen, wat daarbij jou taak is zal ik je wel wijzen. Dan gaan we koffiedrinken en dan kun je mij helpen de naaikist uit te pakken. Vanmiddag is het hier meisjeskrans. Dan komt hier een clubje meisjes bijeen, dat ik naailes geef. Het zijn meest arme kinderen. Ik zorg voor de stof die zij noodig hebben, en daarvan maken zij voor kinderen onder- en bovenkleeding, die zij, als het af is, mee mogen nemen voor broertjes en zusjes. Je zult eens zien, hoe aardig je het vindt.”

De morgen vloog om. Het werk, dat juffrouw Marks Suze te doen gaf, ging goed van de hand en Suze zag met nieuwsgierig verlangen naar den middag uit.

Om twee uur gingen zij het naaigoed uitleggen. Suze was een en al bewondering voor de keurige jurkjes en manteltjes, die de meisjes maakten. De klok had nog geen drie geslagen, daar ging de bel over.

„Kom, Suze,” zei juffrouw Marks, terwijl zij Suze's arm door den haren trok, „wij gaan samen opendoen.”

Voor de deur stond een heel groepje meisjes. Tien.... twaalf.... telde Suze er zoo gauw zij kon.

„Komt maar binnen, meisjes,” zei juffrouw Marks, „je bent mooi op tijd.”

„Ja, kijk jullie maar, hier in huis heb ik nu óók een meisje. 't Is een logeetje van mij. Ze heet Suze en ze wil heel graag een vriendin van jullie zijn. Suze, dit is nu mijn clubje meisjes. Wacht, ik zal ze je eens voorstellen. Die daar achteraan is Anna, dit is Cato, dat Mina,” en zoo werden achtereenvolgens alle namen

door tante opgenoemd. 't Geheele clubje begaf zich nu naar de huiskamer, waar het naaiwerk gereed lag.

Ieder scheen er haar eigen plaatsje te hebben. Suze wilde zich naast tante neerzetten.

„Neen, Suze,” zei juffrouw Marks, „dat gaat niet,

hier is Mina's plekje," en zij knikte vriendelijk tegen een kreupel meisje, dat nu op den stoel plaats nam.

„Suze," zei juffrouw Marks, „neem vandaag maar een handwerkje, dat heb je toch zeker wel bij je, dan kun je een volgenden keer wel aan iets beginnen. Dan mag je vandaag ook Cato's theebeurt waarnemen."

„Wat bedoelt u, tante?" vroeg Suze.

„O ja, dat vergat ik je te zeggen," antwoordde tante. „Ieder van de meisjes schenkt op de beurt thee voor de club in. Vandaag was het Cato's beurt, maar als zij hard voortmaakt kan zij haar manteltje afkrijgen, dus daarom mag jij het nu doen."

Suze haalde een handwerkje van boven, en nadat zij allen een kopje thee had gegeven, plaatste zij zich op den eenigen stoel die nog vrij was, tusschen twee meisjes van tante's clubje in.

Tante wist wel wat zij gedaan had, want het meisje aan Suze's rechterhand was een vriendelijk, innemend kind, dat dadelijk met Suze een gesprek begon. Zij vroeg Suze waar zij woonde en of zij het niet prettig vond om uit logeeren te gaan.

Suze bloosde tot achter haar ooren.

Gelukkig, haar buurvrouw wist niet waarom zij hier logeerde.

„'k Zou ook zoo heel graag eens uit logeeren gaan," vertelde Rika verder, „maar 't kan onmogelijk. Verbeeld je," en zij lachte hartelijk, „wie zou dan het huis schoon houden, het eten koken, de kleeren verstellen en voor de kinderen zorgen?"

Ontsteld zag Suze haar aan.

„Moet jij dat dan allemaal doen," vroeg ze, „dat

kan toch niet? Je bent niet groter dan ik, dus hoe zou je dat nu allemaal kunnen? Waarom doet je moeder het niet?"

Er kwam een droeve trek over het vroolijke gezichtje. „Vroeger deed moeder alles,” antwoordde Rika,

„dan mocht ik moeder wat helpen en dan gaan spelen. Maar nu is moeder al zoo lang, al zoo heel lang ziek.”

„Maar vind je dat niet erg naar?” vroeg Suze weer.

„Dat moeder ziek is?” was de wedervraag, „ja natuurlijk.”

„Ja, dat ook,” zei Suze, „maar dat je al dat werk moet doen?” Tegelijk dacht zij aan haar eigen veel lichtere taak, die zij nooit anders dan mopperend had volbracht.

„Wel neen,” antwoordde Rika, „dat vind ik niets erg. Als ik klaar ben, en ik kom bij moeders bed, dan is het zoo heerlijk als moeder zegt: „Kom nu maar wat bij mij zitten, huismoedertje, je hebt nu genoeg gewerkt.” En ik heb nog een klein zusje, daar maak ik dit jurkje voor, vind je het niet lief? Mieke heet ze en ze houdt van mij haast net zooveel als van moeder.”

Suze dacht aan haar kleine zus, die zij o, zoo vaak aan het schreien had gemaakt.

Nu was het Suze's beurt om te vertellen, want Rika vroeg haar of zij ook nog zusjes had.

Zonder zelf te weten waarom, vertelde Suze alles en onder het vertellen was het haar, als zag zij moeder voor zich. Geen zieke moeder, zooals Rika had, maar een gezonde moeder, die zooveel geduld had betoond met haar onvriendelijk dochtertje.

De middag vloog om. Telkens had juffrouw Marks naar Rika en Suze gezien en dan had zij tevreden geglimlacht.

De meisjes begonnen haar naaiwerk op te ruimen en namen daarop hartelijk afscheid. Cato was overgelukkig dat zij het manteltje voor haar zusje mee kon nemen. Aan aller oogen kon Suze zien, hoeveel zij wel van tante hielden.

Rika ging het laatst heen. Tante had haar gevraagd hoe het met haar moeder ging. „Nog precies hetzelfde, juffrouw,” had Rika geantwoord. „Komt u nog eens gauw naar moeder zien?”

„Ja,” zei juffrouw Marks, „zeg maar aan je moeder, dat wij Maandag even komen.”

Juffrouw Marks vroeg niet, hoe Suze het kransje bevallen was, maar haar opgeruimde blik was wel-sprekender dan woorden.

HOOFDSTUK VI.

TWEE BEZOEKEN.

De volgende dagen gingen rustig voorbij. Suze deed het haar opgedragen werk tot tevredenheid van tante en zij begon ook al eenigszins aan de vreemde omgeving te wennen.

Zondags was Suze erg stil en teruggetrokken. Toen zij naast tante in de kerk zat, veegde zij snel een traan af, want juist vandaag miste zij erg haar thuis.

's Maandagsmorgens was zij ijverig in de weer, want 's middags zouden ze uitgaan.

„Gaan wij naar Rika?” had Suze zelf gevraagd.

„Ja zeker gaan we naar Rika,” had tante geantwoord, „dat heb ik immers beloofd?”

Suze was nog bijna niet uit geweest. Het weer was mooi, dus besloot tante door het plantsoen te gaan.

't Was een prettige wandeling. Tante maakte Suze op allerlei dingen opmerkzaam, en Suze had oogen te kort om al dat nieuwe te bewonderen. Uit het plantsoen gekomen, sloeg tante een breede straat in, toen een smalle, donkere steeg. 't Was een onprettige verandering, uit het zonnige plantsoen in die smalle,

sombere steeg. Voor een armoedig, maar zindelijk huisje hielden zij stil. „Hier is het,” zei tante.

't Leek wel, alsof men op den uitkijk had gestaan, want eer tante nog bellen kon werd de deur van binnen reeds geopend. 't Was Rika, die open deed, met een klein meisje op den arm.

„Dag Rika,” zei juffrouw Marks, „mogen wij binnenkomen?”

„Alstublieft, juffrouw,” antwoordde Rika. Meteen opende zij een kamerdeur en liet de beide bezoeksters binnengaan.

Ook hier getuigde alles van soberen eenvoud, maar niet minder van groote netheid. In een bedstede lag een vrouw, Rika's moeder. Juffrouw Marks nam voor de bedstede plaats en vroeg de zieke, hoe zij het maakte. Terwijl de vrouw antwoordde, had Suze geen oog van haar af. Ze was getroffen door het vriendelijk uitzicht der vrouw, en ze begreep niet hoe dát mogelijk was, ziek en toch niet droevig of knorrig te zijn.

Rika was met het kleine zusje naar het keukentje gegaan.

De vrouw vertelde aan juffrouw Marks, dat de dokter een klein beetje hoop had gegeven, dat zij, als het goed zomer werd, misschien wel wat zou opknappen.

„'k Zou het toch zóó heerlijk vinden,” zei ze, „al was het alleen maar om Rika, 't kind heeft een veel te zware taak voor haar leeftijd.”

„Maar die zij uitnemend vervult,” vulde juffrouw Marks aan.

„Dat is waar,” stemde Rika's moeder met een

glimlach toe. „Nooit is haar iets te veel. 'k Zou niet weten, wat ik zonder haar beginnen moest. Wij hebben haar ons „zonnestraaltje” genoemd. Dien naam verdient zij volkomen.”

Een poosje bleef juffrouw Marks nog praten. Toen zei ze: „Stuur Rika met het kleintje maar weer eens gauw een middag naar mij toe. Wat afleiding heeft zij wel noodig en nu ik zelf een logeetje heb, is het dubbel aardig voor haar.” Zoo werd afgesproken.

Buiten gekomen zei tante: „Nu gaan wij nog een bezoek afleggen.”

„Ook bij een meisje van de club?” vroeg Suze nieuwsgierig.

„Neen,” zei tante, „bij een vroegere werkvrouw van mij. Ze heeft een meisje van jou leeftijd, dat bijna altijd ziek is en daarom kan ze nu niet meer uit werken gaan. 't Is in deze zelfde buurt, maar een paar straten verder.”

Spoedig hadden zij het huis, waar zij wezen moesten, bereikt. Op het bellen van juffrouw Marks verscheen een vrouw. Een blijde trek kwam er op haar gelaat, toen zij zag, wie er voor de deur stond.

„O,” zei ze, „juffrouw Marks, is u daar, 'k ben toch zoo blij dat u komt, want mijn Nelly vraagt voortdurend naar u.”

„Het spijt mij, dat ik dat niet wist,” antwoordde juffrouw Marks, „anders was ik zeker eerder gekomen, maar vrouw Jansen, als dat weer gebeurt, stuur mij dan maar gerust een boodschap.”

„Ja,” antwoordde de vrouw, „als u ook deze week niet gekomen was, zou ik dat gedaan hebben, maar ik wilde eerst nog maar eens afwachten.”

Nu traden ze een kleine kamer binnen.

In een ledikant, vlak voor het raam, lag de zieke. 't Was een mager, bleek meisje, dat niet ouder was dan Suze, maar door haar bleek, lijdend voorkomen, veel ouder leek.

Toen ze zag, wie er binnen kwam, strekte zij haar beide handen uit.

„O,” zei ze, „wat ben ik blij, dat u gekomen is!”

„Nu ik hoor, dat je zoo naar mij verlangd hebt, Nelly, ben ik er zelf ook heel blij om,” antwoordde juffrouw Marks: „Dit is mijn nichtje Suze, die voor een poosje bij mij logeert, ik heb ze meegebracht, dan kan ze eens kennis met je maken.”

't Zieke meisje gaf Suze een hand, maar richtte terstond haar oogen weer op juffrouw Marks, en bleef haar verlangend aanzien.

Juffrouw Marks wist het wel, waarom dit zieke meisje zoo naar haar verlangd had. Al vele malen had zij in deze woning een bezoek afgelegd en dan had zij Nelly telkens en telkens weer verteld van den Heiland en Zijn groote liefde voor zondaren. Nelly's moeder deed dit nooit. Wel luisterde zij als juffrouw Marks met haar kind sprak, maar zelf had zij den Heiland niet lief en kon dus ook niet tot haar kind van Hem spreken. Zij dacht er alleen over, hoe zij voor zich en Nelly zou verkrijgen wat zij noodig hadden voor dit leven, maar wat zij behoefden als dit leven eenmaal eindigde, daaraan dacht zij niet. En toch, haar Nelly was zoo ernstig, zoo heel ernstig ziek.

Zelf gevoelde het meisje dit ook. Het Evangelie, dat juffrouw Marks haar bracht, dat de Heere Jezus ook

haar liefhad, ook haar zonden wilde vergeven, en ook haar een plaatsje had bereid in den hemel, had zij met blijdschap ontvangen. En hoe nader nu het oogeblik kwam, dat zij van deze aarde moest scheiden, des te inniger klemde zij zich vast aan den Heiland.

Juffrouw Marks had zich voor het ledikant neergezet. „Wel, Nelly,” begon ze, „zeg me toch eens waarom je dit keer zoo erg naar mij verlangt hebt.”

Een fel blosje kleurde even het bleeke gelaat der zieke.

„k Was bang dat ik u anders niet meer zien zou, juffrouw,” antwoordde ze, terwijl ze een liefdevollen blik naar haar moeder wierp.

Deze had het antwoord verstaan en zacht snikkend verborg zij haar hoofd in haar schort.

Toen zei ze tegen juffrouw Marks: „Dat zegt Nelly de laatste dagen telkens weer, vindt u nu dat ze zooveel erger is geworden?”

„Zie eens, moedertje,” zei juffrouw Marks hartelijk, terwijl zij de hand der vrouw greep, „we moeten er ons op voorbereiden, dat Nelly van ons weggenomen zal worden, maar laat het u toch troosten, dat het Jezus is, die uw kind tot Zich neemt. Hij wil immers ook uw Heiland zijn en dan volgt er voor u toch een heerlijk wederzien?”

Nu wendde zij zich tot Nelly.

„Zal ik je vandaag nog wat vertellen, Nelly, of ben je te moe?”

„Och toe,” antwoordde het meisje, „vertelt u mij nog eens van Maria?”

Juffrouw Marks begreep haar. 't Was de geschiedenis

die Nelly het liefste hoorde, het zoeken naar Jezus van Maria Magdalena bij het ledige graf.

Zacht klonk de stem van juffrouw Marks door de kamer, terwijl zij schetste de droefheid van Maria, toen zij haar Heiland zocht in het ledige graf. En haar bede tot den Man, die zij meende dat de hovenier was: „Zeg mij, waar gij Hem gelegd hebt en ik zal Hem wegnemen.” En toen Maria's blijdschap, toen de Man, dien zij voor den Hovenier aanzag, sprak: „Maria,” en zij haar Heiland herkende.

Met glinsterende oogen had Nelly geluisterd.

„Juffrouw,” vroeg ze, „zal de Heere Jezus nu tegen mij ook zoo „Nelly” zeggen, als ik straks, . . . als ik . . .”

Nelly maakte den zin niet af, maar juffrouw Marks begreep haar.

„Zeker, Nelly,” antwoordde ze, „je weet toch wel dat de Heere Jezus de goede Herder is en weet je wat er van Hem in den bijbel staat?” Vlug haalde juffrouw Marks een kleinen bijbel uit haar tasch en las:

„Dezen doet de deurwachter open, en de schapen hooren zijne stem, en hij roept zijn schapen bij name en leidt ze uit.”

„Jij bent immers ook een schaapje van dien goeden Herder, Nelly,” ging ze voort, „straks, als het oogenblik daar is, dan roept de Heiland ook jou bij je naam en dan leidt Hij je uit en brengt je in den Hemel, waar je dan altijd, altijd met Hem zult zijn.”

Een glimlach kwam er op Nelly's gezicht.

„'t Zal al gauw zijn, al heel gauw,” fluisterde ze.

„Willen we nog eens bidden, Nelly?” vroeg juffrouw Marks nu.

Als antwoord vouwde het meisje haar magere handen.

Onder het zacht snikken der moeder, beval nu juffrouw Marks dit schaapje aan in de zorgen van dien goeden Herder, en smeekte, dat ook de moeder dien Heiland mocht leeren kennen en Hij haar Helper en Trooster wilde zijn.

Toen gingen ze heen, terwijl vrouw Jansen hen snikkend uitliet.

Den geheelen weg naar huis sprak Suze geen woord en tante liet haar maar aan haar gedachten over.

Zelf was ze onder den indruk van het bezoek aan de zieke Nelly en ze was overtuigd, het meisje voor het laatst gezien te hebben.

Suze bleef dien geheelen dag stil en in zichzelf gekeerd. 's Avonds ging ze vroeg naar boven. Toen nam ze haar bijbeltje en las nog eens na, wat tante aan Nelly had verteld. Een poos bleef ze zitten nadenken. Ze vergeleek zichzelf met de beide meisjes, die ze dien middag bezocht hadden. Met Rika, het ijverige meisje, dat in alles haar moeder tot hulp was, en met Nelly, die den Heiland zóó lief had, dat ze gereed was Hem te volgen, wanneer Hij haar riep.

Toen knielde ze neer en in afgebroken woorden vroeg ze den Heiland, ook haar een hart te geven, dat Hem liefhad en te maken, dat zij Hem gewillig en met blijdschap diende.

HOOFDSTUK VII.

VALLEN EN OPSTAAN.

't Was een paar dagen later. Suze begon zich al aardig in haar nieuwe omgeving thuis te gevoelen. 't Was er haar ook erg meegevallen. Zij had gedacht, dat juffrouw Marks een nare, zeurige juffrouw zou zijn en nu ondervond ze, dat het een vriendelijke tante was,

die het haar, zoolang ze bij haar was, zoo prettig mogelijk wilde maken. Tot nu toe was ook alles best gegaan en had Suze nog geen enkelen „mopperdag” gehad, zooals ze het thuis noemden. Maar dien morgen scheen alles verkeerd te zullen gaan. Suze was een half uur te laat beneden gekomen. Tante had haar vriendelijk, maar stellig gezegd, dat dit nu niet weer moest gebeuren. „Je weet onze afspraak, Suze,” zei ze, „acht uur beneden en dan bed en waschtafel klaar.”

Suze had niets geantwoord, maar aan haar gezicht zag tante wel, hoe boos ze was.

Tante deed, alsof zij er geen erg in had en na het ontbijt droeg ze Suze op, de huiskamer te doen. Zelf ging tante boven werken, dus bleef Suze alleen. Langzaam was Suze begonnen. Zij had er vanmorgen niets geen zin in. Daar zag ze haar boek liggen, waarin ze den vorigen avond gelezen had. Even zien hoe 't verder ging. Ze ging op de canapé zitten en bladerde wat in het boek, maar even later zat ze aandachtig te lezen.

Een uur verliep. Daar kwam tante binnen.

„Maar Suze,” begon ze, „is de kamer nog niet klaar?” Toen zag ze het boek in Suze's hand.

„Kind,” zei ze, „hoe kun je dat nu doen. In plaats van het werk dat ik je opdraag te doen, te gaan zitten lezen. Geef mij dat boek, Suze, je krijgt het deze week niet terug. Je moet leeren jezelf te beheerschen, meisje, niemand kan altijd precies doen waar men zin in heeft.”

Suze begon te huilen. „Thuis deed ik het ook wel eens,” snikte ze, „en dan was moeder nooit zoo boos.”

Tante kwam op haar toe, beurde haar hoofd op en keek haar vriendelijk in de oogen.

„Ik ben ook niet boos, Suze,” zei ze, „maar je moet, nu je nog jong bent, leeren gehoorzamen en plichten, die men je opdraagt, nauwkeurig te vervullen.”

's Avonds, toen tante en Suze rustig in de huiskamer zaten, vroeg Suze: „Tante, mag ik mijn boek hebben?”

Verwonderd keek tante op van het naaiwerk, waaraan ze bezig was.

„Welneen, Suus,” antwoordde ze, „dat heb ik je toch gezegd, niet eerder dan de volgende week.”

Nu werd Suze boos. Ze had dien dag verder haar best gedaan en nu meende ze, dat tante het wel weer vergeten zou zijn en haar haar boek geven.

„Dan ga ik naar boven,” zei ze en liep de kamer uit, de deur veel harder dicht trekkend dan noodig was.

Tante liet haar gaan. Suze liet zich in haar kamertje op een stoel neervallen. Boos keek ze voor zich uit. O, ze wilde hier niet blijven, tante was veel te streng voor haar.

Maar zou moeder haar weer thuis willen nemen? Die goede moeder, dacht Suze nu, die zou haar het boek wel gegeven hebben, als zij er om gevraagd had. Maar nu zou ze vragen, of ze weer thuis mocht komen. Ze kreeg papier en inkt uit haar kastje en plaatste zich voor de tafel. Met de hand onder het hoofd zat ze na te denken. Maar 't schrijven wilde niet vlotten, ze wist maar niet hoe ze beginnen moest om moeder alles te vertellen.

Langzaam werden haar gedachten afgeleid. Ze dacht aan Rika, die nu nog wel druk bezig zou zijn voor haar moeder. Ze dacht ook aan Nelly. 't Was nog maar twee dagen geleden, dat ze bij haar was, en toen

had ze 's avonds gevraagd, of de Heere haar een hart wilde geven om Hem lief te hebben en te dienen. En toen had ze zich voorgenomen nooit, nooit weer zoo onaardig te zijn.

En nu was dit weer gebeurd. Tante had toch wel een beetje gelijk, zij had eerst de kamer moeten doen, tante gaf haar toch iederen dag tijd om te lezen, dus dan mocht zij het niet onder het werk doen. En nu was ze zoo boos weggelopen, en tante had niets gezegd. En zij had het nu toch zoo goed gemeend. Hielp bidden dan ook al niet? Nog een poos zat Suze na te denken. Toen knielde ze weer neer en beled haar schuld, die zij nu gevoelde en vroeg den Heere haar toch te helpen. Ze stond op. Nu moest ze ook naar tante, dat begreep ze wel.

Tante zat stil voor zich uit te kijken, toen Suze beneden kwam. Haar naaiwerk had ze op zij gelegd.

„Tante,” begon Suze, „het spijt me zoo” . . . .

Tante trok haar naar zich toe en gaf haar een kus.

„Daar ben ik blij om, Suze,” antwoordde ze. „Blijf voortdurend maar strijden tegen je slechte gewoonte en vraag den Heere je te helpen. Willen we het samen doen?”

„Ja, tante,” zei Suze.

Met vertrouwen vroeg tante aan den Heere Suze te helpen in den strijd tegen haar karakter, en haar zelf steeds meer te doen inzien, dat dit zondig was. Toen zei tante: „Suze, terwijl jij boven was is Nelly's moeder hier geweest.”

Verschrikt zag Suze tante aan.

„Ja,” ging tante voort, „Nelly is gestorven. Maar

vóór dat de Heiland haar haalde, zei ze tegen haar moeder dat ze naar Jezus ging, en vroeg haar moeder daar ook te komen.

Vrouw Jansen is erg bedroefd en toch geloof ik, dat zij door dit verlies zal leeren haar hart van de aardsche dingen af te trekken en óók den Heiland lief te hebben."

Nog lang zat tante tegen Suze over Nelly te praten en Suze luisterde met al haar aandacht.

't Was laat geworden. „Ga maar gauw naar bed, Suus,” zei tante, „'t is al veel later dan anders.”

Suze ging naar boven, nu in een geheel andere stemming dan in het begin van dien avond.

Nog lang dacht ze aan Nelly en vroeg zich af, of zij dat ook zou kunnen zeggen als zij moest sterven: naar Jezus te zullen gaan.

HOOFDSTUK VIII.

VRIENDSCHAP.

Er was een half jaar verlopen. Nog steeds logeerde Suze bij tante Anna en was er nu al geheel en al ingeburgerd.

Het verblijf bij tante had haar ook goed gedaan. Neen, niet opeens was Suze van „het pruttelkind” een lief meisje geworden.

Telkens en telkens weer kwamen die mopperbuien terug. Maar — Suze streed er nu niet meer tegen in

eigen kracht. Zij zag nu het verkeerde van haar doen in en vroeg ook telkens weer den Heere om vergeving. Tante hielp haar waar zij kon. Zij kende Suze al zoo goed en wist precies, wanneer er een booze bui in aantocht was. Dan was een vriendelijke waarschuwing van tante voldoende, om het weer over te doen gaan.

Had tante eenmaal „neen” gezegd, dan behoefde Suus geen poging meer te doen om het in „ja” te doen veranderen. Dat had zij al dadelijk gemerkt in die eerste dagen, toen tante haar het boek had afgenomen en dat merkte ze steeds meer.

Vaak brachten ze een bezoek bij Rika en haar zieke moeder. De verwachting van den dokter was niet in vervulling gegaan, de zomer was reeds lang voorbij, en had aan de zieke geen volkomen genezing gebracht.

Als Suze dan zag, hoe Rika zich op allerlei wijze nuttig wist te maken en zij steeds vriendelijk en blijmoedig bleef, dan vergeleek zij zichzelf zooals zij thuis was geweest bij dit meisje, en steeds meer voelde zij haar eigen groote tekortkomingen. Van al de meisjes van tante's clubje voelde ze zich het meest tot Rika aangetrokken. En Rika hield ook van Suze. Zij kwam af en toe buiten het clubje om bij tante op visite. Eens kwam Rika, toen Suze alleen thuis was. Beide meisjes zaten samen in de huiskamer. Toen schonk Suze Rika haar vertrouwen.

„Rika,” vroeg Suze, „hoe komt het toch, dat al moet je nog zooveel doen, je toch altijd vroolijk en vriendelijk blijft?”

„O, neen, Suze,” antwoordde Rika, „dat moet je niet zeggen. 'k Ben ook wel eens verdrietig en onge-

duldig, maar als ik dan weer zie, dat het voor moeder toch zoo heerlijk is, dat ik haar zoo kan helpen, dan word ik vanzelf weer blij en vroolijk. Maar Suze, jij zou toch ook blij zijn, als je je moeder zoo zou kunnen helpen?"

Toen vertelde Suze van haar onvriendelijkheid thuis voor moeder en 't zusje, voor moeder, die het toch zoo druk had en zoo goed Suze's hulp had kunnen gebruiken. „Daarom logeer ik hier bij tante,” zei ze ten slotte, terwijl tranen in haar oogen stonden, „moeder heeft mij weggestuurd.”

Vriendelijk keek Rika haar aan.

„Maar als je nu weer thuis komt, Suus,” vroeg ze, „dan is dat toch niet meer zoo?”

„Neen,” antwoordde Suze, „als ik weer thuis kom, dan wil ik alles doen wat ik kan om moeder te helpen en ook voor iedereen vriendelijk te zijn. 't Is wel erg moeilijk, want ik ben toch zoo gauw boos, maar . . . maar . . . ik bid er nu ook om.”

„En Suus,” zei Rika, „weet je wat je ook doen moet, dat helpt mij ook altijd zoo goed. Als ik wel eens verdrietig ben als ik het zoo druk heb, dan denk ik altijd aan Anna, die ook hier op de krans komt en die geen moeder meer heeft. Of aan dat zieke meisje bij ons in de straat, dat altijd op bed moet liggen en nooit werken kan. Dan ben ik o, zoo blij, dat ik voor mijn moedertje zorgen mag.”

Suze sprak ook dikwijls met vrouw Jansen, die, nu zij niet meer voor haar zieke dochtertje behoefde te zorgen, weer geregeld bij tante kwam werken.

Wel miste zij haar kind erg, maar te weten dat Nelly daar was, waar niemand meer ziek is of pijn heeft, gaf haar ook weer troost. Nelly zelf had immers ook verlangd daarheen te gaan?

Graag sprak ze over haar dochtertje en Suze werd nooit moe naar haar te luisteren.

Zoo groeide er langzaam een verandering in Suze. De mopperbuien kwamen steeds minder voor, en met groote blijdschap merkte juffrouw Marks dit op.

Eens — toen het 's middags naaikrans was geweest, (Suze maakte kleertjes voor de broertjes of zusjes van de meisjes) en Suze voor alle meisjes erg

vriendelijk was geweest, zei juffrouw Marks 's avonds:

„Wel, Suze, begin je nog niet naar huis te verlangen?”
(In al dien tijd had Suze maar éénmaal haar moeder gezien). Suze kreeg een kleur.

„Moeder schrijft nog niets van thuiskomen, tante,”
antwoordde ze.

„Wie weet,” zei tante, en haar oogen lachten geheimzinnig, „wie weet hoe gauw ze dat doen zal.”

„O, maar tante,” antwoordde Suze, „u weet toch wel waarom moeder me hier gestuurd heeft, en . . . en . . . ik pruttel toch nog dikwijls?”

„Ja, Suze,” zei tante nu ook heel ernstig, „maar nu zie je in, hoe verkeerd dat van je is en nu strijd je er niet in eigen kracht tegen. En die niet in eigen kracht strijden, maar van den Heere hun hulp verwachten, die zullen ook overwinnen.”

HOOFDSTUK IX.

SLECHTE TIJDING.

Eenige dagen later zat juffrouw Marks alleen in haar kamer. Suze was uitgegaan om boodschappen te doen. Peinzend keek tante naar buiten. Het naaiwerk, waaraan ze bezig was, was haar ontgleden en lag op den grond, maar ze merkte het niet. Iederen dag verwachtte ze bericht van Suze's ouders. Ze had hun geschreven, dat volgens haar meening Suze nu wel weer thuis kon komen. Regelmatig had tante hen op de hoogte gehouden en zoo wisten ze ook, dat Suze nu ernstig streed tegen haar slecht humeur.

Zelf vond ze het niet prettig, om Suze te laten gaan. Ze had zich aan haar gehecht en zou haar bijzijn missen.

Maar, wie weet, misschien was er dan weer ander werk voor haar en kon ze anderen haar hulp verleenen. Want helpen, dat was het grootste genot van tante Anna.

Er werd gebeld.

„Zou Suze daar al zijn, dat kan nog haast niet.”
Haastig deed tante open. 't Was een telegrambesteller.

„Alstublieft, een telegram,” zei hij.

Met bevende vingers maakte tante het open. Van Suze's huis! Zou er iets niet in orde zijn?

„Moeder ernstig ziek. Kom dadelijk thuis,” las ze.

Tante dacht na. Suze moest naar huis en wel zoo spoedig mogelijk, dat was duidelijk. Maar, in gedachten zag tante haar thuiskomen. Moeder ziek, wie weet hoe ernstig, en dan Suze, die toch nog maar veertien jaar was, overal alleen voor staan. Dat was te veel voor haar. Al deed ze nòg zoo haar best, voor deze taak was zij niet opgewassen.

Tante's besluit was genomen. Neen, zij zou Suze niet alleen laten gaan. Vlug ging ze naar boven en pakte een handkoffer voor hen beiden. Toen Suze thuiskwam, stond alles reeds klaar. Terstond zag Suze bij haar binnenkomen aan tante's gezicht, dat er iets bijzonders was.

„Suze,” zei tante, „kom eens bij mij zitten, 'k heb je wat te zeggen.”

Voorzichtig deelde tante haar nu het slechte nieuws mee.

Suze baadde in haar tranen.

„O,” snikte ze, „door mijn eigen schuld moest ik van huis en nu moet ik zòò weer terugkomen. Als ik moeder nog maar zie, als moe maar niet . . . als ze maar niet . . .” Verder kwam Suze niet. Het vreeselijke, waaraan ze dacht, durfde ze niet uit te spreken.

Tante legde haar den arm om het middel, trok haar als een klein meisje op haar schoot, en liet haar stil uitschreien. Toen ze wat kalmer werd, zei tante: „Suze, 't is wel heel erg, dat moeder ziek is, maar, mijn kind, het is toch de Heere, Die haar die ziekte zendt, en Hij kan het gevaar toch ook weer afwenden en moeder beter maken. Willen we het Hem samen vragen?”

Suze knikte, spreken kon ze niet.

Ernstig bad juffrouw Marks nu voor de lieve zieke. Ze smeekte den Heere het gevaar af te wenden en het leven van Suze's moeder te willen sparen, maar boven alles, dat, hoe het ook gaan zou, Suze den Heiland volkomen mocht vertrouwen en Hem volgen, waar Hij haar ook leidde. Suze was veel kalmer geworden. „Tante,” vroeg ze, „hoe laat kan ik weg? Hebt u al gezien wanneer de trein gaat?”

„Ja Suus,” antwoordde tante, „over twee uur gaat de trein en wij gaan samen naar moeder, nu gaan we vlug even alles in orde maken, dat het huis gesloten kan worden.”

Met opzet gaf tante Suze bezigheid. Ze wist wel, werken was de beste afleiding.

Een uur voor de trein vertrok stapten ze het huis uit, want tante had nog een paar noodzakelijke bood-

schappen. Eerst gingen ze naar Rika. Tante verzocht haar aan alle meisjes te willen zeggen, dat de krans niet gehouden kon worden tot ze bericht ontvangen zouden.

Hartelijk nam Rika deel in Suze's droefheid, toen ze hoorde dat het om de ziekte van Suze's moeder was, dat zij zoo onverwachts moesten vertrekken.

Ze omhelsde Suze en fluisterde haar toe: „Nu kun je thuis heerlijk helpen, Suus.”

Toen wipten ze nog even bij vrouw Jansen aan. Tante gaf haar den sleutel van het huis en verzocht haar een oogje op alles te houden, tot zij terug kwam.

Eindelijk zaten tante en Suze in den trein. 't Ging Suze veel te langzaam. Ze had wel naar huis willen vliegen, om te zien hoe het met moeder was. Tante hield haar voortdurend bezig door met haar te be- raadslagen wat ze doen zouden, om moeder te verzorgen.

Spoedig was het doel van de reis bereikt. Karel was aan het station. Bij de aankomst van iederen trein was hij gaan zien of zijn zusje er ook was. Suze snelde op hem toe. „Hoe is 't met moeder?” was haar eerste woord. Tot haar geruststelling hoorde ze dat het niet erger was geworden. Hij vertelde aan juffrouw Marks, dat hij het heerlijk vond dat ze meegekomen was. Moeder was wel erg ziek, maar kon bij een zorgvuldige verpleging best beter worden had dokter gezegd.

„En die zal moeder hebben,” antwoordde juffrouw Marks, „daarvoor komen Suze en ik nu samen zorgen.”

Twijfelachtig keek Karel naar Suze.

„Zou zij daaraan mee kunnen helpen?”

Suze zag het wel, maar gaf hem toch niet, zooals ze vroeger zeker zou gedaan hebben, een van haar booze blikken.

Vader kwam hen aan de deur tegemoet. Suze vloog in zijn armen, en drukte haar hoofd schreiend tegen hem aan.

„Kom Suus,” zei hij, „moedig zijn, moeder is niet erger.” Hartelijk heette vader ook juffrouw Marks welkom en sprak zijn blijdschap uit, dat ze in deze moeilijke omstandigheden tot hen kwam.

Samen spraken ze af, dat er geen verpleegster zou komen, maar dat juffrouw Marks moeder zou verzorgen en Suze onder haar leiding de huishouding zou doen.

Heel even mocht Suze maar bij moeder. Zij hield zich dapper en liet niet merken, hoezeer ze schrok van moeders veranderd uitzicht.

En ze voelde zich o, zoo dankbaar, toen moeder haar even toelachte en zacht fluisterde: „'k Ben blij, dat je er bent, kind.”

HOOFDSTUK X.

NOG EENS „MOEDERS HULP”.

Dat was een moeilijke tijd, die nu volgde voor de familie Boorsma. Nog dagen en dagen lang bleef moeders ziekte heel ernstig.

Tante week niet uit de ziekekamer, en Suze zorgde alleen voor de huishouding. Wat was zij nu blij, bij

tante Anna al zooveel van het huishouden geleerd te hebben. Soms, als zij het al te moeilijk vond, ging zij naar boven en vroeg fluisterend aan de deur van moeders kamer tante om raad.

Ook de zorg voor kleine Annie had ze en hoe geheel anders was ze nu voor 't zusje dan vroeger. Al had ze 't nog zóó druk, toch vond ze nog wel even tijd om kleine zus bezig te houden en haar af te leiden, als zij naar moeder wilde. Karel plaagde haar ook niet zooals vroeger. Suze dacht dat het kwam, omdat moeder ziek was, hij was ook lang zoo vroolijk niet als anders. Maar dat was de eenige oorzaak niet. Karel merkte heel goed, dat Suze een zware taak had en dat zij haar best deed, die zoo goed mogelijk te vervullen en nu wilde hij het haar niet door plagerijen moeilijk maken. Als zij om den maaltijd geschaard zaten, dan bad vader iederen dag weer met innige smeeking, of de Heere moeder herstelling wilde geven. En vóór Suze zich 's avonds ter ruste begaf, knielde zij in de stilte van haar kamertje neer en vroeg den Heere, die lieve moeder toch voor haar te sparen.

Toen kwam de dag, dat de Heere die gebeden verhoorde. De dokter kwam en zei dat moeder wel zwak, maar toch buiten gevaar was. Wat werd nu alles anders in huis! De druk, die zoo lang op hen allen gelegen had, was weg en had plaats gemaakt voor een wel stille, maar toch vroolijke stemming.

Suze mocht nu af en toe eens bij moeder komen praten en ook kleine zus mocht wel eens heel eventjes binnen komen.

„Suus,” zei moeder op zekeren keer, „'k heb van

tante Anna gehoord, dat je toch zóó je best hebt gedaan, wat ben ik daar toch dankbaar voor, kind."

Suze verborg haar hoofd op moeders bed. Zacht

streekte moeders smalle witte hand over dat gebogen hoofd, toen zei ze: „Mijn kind strijdt nu niet meer alleen, nietwaar Suus, nu zal ook alles, alles goed worden.”

Moeder nam steeds in beterschap toe en na een paar weken kwam de voor allen zoo blijde dag, dat moeder weer voor 't eerst door vader de huiskamer

werd binnengeleid. Allen zetten zich om de feestelijk versierde tafel, waarvoor Suze met tante's hulp had gezorgd.

Eerbiedig klonk vaders stem, en het maakte op allen een diepen indruk, toen hij den Heere zoo hartelijk dankte voor moeders herstel.

Suze zat naast moeder.

„Nu ga ik zachtjesaan mijn koffer weer pakken,” zei tante.

„Gaat Suze dan weer mee?” vroeg Karel.

Suze keek van tante naar moeder en van moeder naar tante.

„Neen, hoor,” antwoordde moeder, terwijl zij Suze naar zich toetrok, „wij kunnen onze Suze niet meer missen, voortaan wil zij „moeders hulp” zijn.”
